

A Kúria a dr. Balázs Júlia ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Dukkon Zsolt ügyvéd által képviselt alperes ellen megállapodás érvénytelenségének megállapítása iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 22.M.1613/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.633.611/2011/23. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.633.611/2011/23. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 100.000 (egyszázezer) forint és 27.000 (huszonhétezer) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 1.335.200 (egymillió-háromszázharmincötezer-kettőszáz)forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felek az alperes 2005. szeptember 12-étől utoljára értékesítési támogatási igazgató munkakörben fennálló munkaviszonyát 2009. január 7-én január 31-ére közös megegyezéssel megszüntették. A megállapodásban rögzítették, hogy az alperest 7.897.000 forint jutalom, valamint 2.597.000 forint szabadságmegváltás illeti meg.

A felperes 2009. március 25-én a megállapodást megtámadta arra hivatkozással, hogy utóbb jutott tudomására, hogy az alperes a munkaviszonya fennállta alatt a munkaszerződésben vállalt kötelezettsége ellenére további munkavégzésre irányuló jogviszonyt létesített a munkáltató tudta és hozzájárulása nélkül. Ezzel alapot adhatott volna a munkaszerződésben rögzítettek szerint a munkaviszony rendkívüli felmondással történő megszüntetésére is. Ezt figyelembe véve a felperes nem kötötte volna meg a munkaviszony megszüntetésére irányuló megállapodást. Arra tekintettel, hogy a munkavállaló a megállapodás alapvető körülményei vonatkozásában megtévesztette a munkáltatót, a megállapodás érvénytelen, ezért köteles visszafizetni a részére az alperes az annak alapján kifizetett 10.494.000 forintot, továbbá megtéríteni a felperes azon kárát, amely az alap nélkül kifizetett 4.464.000 forint táppénz-hozzájárulással keletkezett. Igényt tartott még az alperes gépkocsihasználata során szabálysértési bírságként is pótdíjként kiszabott összeg megfizetésére is.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 22.M.1613/2009/31. számú ítéletével megállapította, hogy a peres felek által 2009. január 7-én aláírt, a jogviszonyt közös megegyezéssel megszüntető megállapodás érvénytelen. Az alperest 7.897.000 forint és kamatai, továbbá 58.270 forint gépkocsi pótdíjazásból eredő kár és kamatai megfizetésére kötelezte, egyebekben a felperes keresetét elutasította. Rendelkezett a felperesnek a fenti jogcímű és összegű

rendelkezéseken túlmenő fizetési felszólítása hatályon kívül helyezéséről, továbbá az illetékek, az állam által előlegezett költség és a perköltség viseléséről.

A munkaügyi bíróság megállapította, hogy az alperes 2008. január 17-étől a munkaviszonya megszüntetéséig keresőképtelen állományban volt. Az időközben bekövetkezett változásokra figyelemmel a munkáltató ajánlotta fel az alperesnek a munkaviszonya közös megegyezéssel történő megszüntetését. Az alperes ezt elfogadta, ennek ellentételezéseként kapta a jutalmat illetve a szabadságmegváltást, amelyet a felek végkielégítésként kezeltek.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a felperes határidőn belül élt a megtámadás jogával.

A meghallgatott tanúk vallomása, valamint az alperes nyilatkozata alapján megállapította, hogy az alperes a perbeli időszakban olyan tevékenységet végzett G.P. és annak cége részére, amely a munkaszerződés pontjába ütköző volt, és azt csak a felperes munkáltató előzetes írásbeli hozzájárulásával végezhetette volna. A B.B.O.B. fantázianévű, körutazást népszerűsítő alperesi magatartás ugyanis nem tekinthető hobbinak, hanem ez egy üzleti vállalkozás. Az alperes a betegállománya alatt ezzel foglalkozott, angol nyelvű marketinganyagokat, üzleti tervet készített, külföldi szervezett utakon vett részt, melyek költségét G.P. fedezte. Az alperes célja G.P. üzleti vállalkozásából üzletrész szerzése volt.

Az elsőfokú bíróság egyetértett a felperes álláspontjával, miszerint ez olyan jellegű és tartalmú tevékenység volt, hogyha az a jogviszony fennállta alatt jutott volna a munkáltató tudomására, indokoltta tette volna a jogviszony rendkívüli felmondással történő megszüntetését. E magatartásával a munkavállaló megszegte a jóhiszeműség és a tisztesség követelményét, valamint az együttműködési kötelezettségét. A munkáltató a megállapodás alapvető körülményeit illetően tévedésben volt, ennek megfelelően jogszerűen támadta meg a megállapodást, ezért az alperest a jutalom címén kifizetett bruttó összeg visszafizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság nem találta megalapozottnak a felperes szabadságmegváltásra vonatkozó igényét figyelemmel arra, hogy bármilyen címen történő jogviszony megszüntetés esetén a munkáltató köteles lett volna az alperes szabadságának a megváltására.

A táppénz hozzájárulásból eredő kárigényt azért utasította el, mert a pernek nem volt a tárgya az, hogy az alperes betegsége indokolta-e, hogy fenntartotta a táppénzes állományt, és az sem bizonyítható, hogy amennyiben a munkáltató korábban szerez tudomást a munkavállaló tevékenységéről, mely időpontban és miként szüntette volna meg a munkaviszonyt.

A gépjárműhasználat kapcsán felmerült 58.270 forint összeget az alperes sem jogalapjában, sem összegszerűségében nem vitatta, ezért ezen összeg megfizetésére kötelezte a munkaügyi bíróság.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen a keresetindítási határidő elmulasztására tekintettel a per megszüntetését, másodlagosan annak

megváltoztatását és a felperes teljes keresetének elutasítását, harmadlagosan a fizetendő összeg nettó összegre történő leszállítását kérte.

A felperes a csatlakozó fellebbezésében 2.014.000 forint szabadságmegváltás és 3.440.770 forint táppénz hozzájárulás és ezek kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A Fővárosi Törvényszék 51.Mf.633.611/2011/23. számú ítéletével az elsőfokú ítélet nem fellebbezett rendelkezését nem érintette, a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetéséről szóló megállapodás érvénytelenségének megállapítására és az alperes 7.897.000 forint és törvényes kamatai megfizetésére vonatkozó ítéleti rendelkezéseket megváltoztatta, és a felperes keresetét e körben elutasította. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a per fő tárgya tekintetében helybenhagyta.

Az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését megváltoztatta és kötelezte a felperest az alperes javára elsőfokú perköltség, valamint az állam javára az előlegezett költség és illeték megfizetésére.

Kötelezte a felperest az alperes javára másodfokú perköltség, az állam javára fellebbezési illeték megfizetésére.

A másodfokú bíróság az alperes fellebbezését alaposnak, a felperes csatlakozó fellebbezését megalapozatlannak találta.

Elfogadta a felperes érvelését, miszerint 2009. március 6-án szerzett tudomást a megtámadás alapjául szolgáló körülményekről, ezért a megtámadásra nyitva álló 30 napos határidőt nem mulasztotta el.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes a megállapodást sikerrel nem tudta megtámadni. Az Mt. 7. § (1) bekezdés alapján ugyanis ahhoz, hogy a tévedés érvénytelenségre vezessen, amellettt hogy lényeges tényre, körülményre vonatkozik, az is szükséges, hogy a tévedő bizonyítsa, a tévedést a másik fél okozta vagy felismerhette. A felperes azonban nem bizonyította, hogy a tévedését az alperes okozta, és az sem állapítható meg, hogy az alperes a felperes tévedését felismerhette. A felperes a megállapodás megkötésekor nem tett olyan nyilatkozatot, miszerint azt csak akkor köti meg, ha az alperes a jogviszonya fennállta alatt valamennyi munkaviszonyára vonatkozó szabályban rögzített kötelezettségének eleget tett. Amennyiben az alperes esetlegesen megszegte volna a munkaszerződése valamely rendelkezését, abból nem juthatott arra a következtetésre, hogy a jogviszonya közös megegyezéssel már nem szüntethető meg. A munkavállalónak nem kell vizsgálnia azt, hogy a munkáltató milyen tudattartalommal teszi meg ajánlatát a munkaviszony közös megegyezéssel való megszüntetésére. A másodfokú bíróság nem találta megállapíthatónak, miszerint ha az alperes cselekménye a jogviszony fennállta alatt jutott volna a munkáltató tudomására, az indokoltta tette volna a rendkívüli felmondást. Nem igazolható ugyanis, hogy az Mt. 96. § (1) bekezdésben rögzített feltételek az adott esetben fennálltak. A felek ugyan kikötötték, hogy a tartalmi eltérés esetén a

munkaszerződés magyar változata az irányadó, azonban a magyar nyelven nem értő alperes nyilvánvalóan az angol nyelvű kötelezettségvállalásnak tudott eleget tenni, amely a magyar változattal szemben nem a további munkavégzésre irányuló jogviszony létesítésének, hanem további munkaviszony létesítésének bejelentését és ehhez a munkáltató hozzájárulásának kérését írja elő.

Nem volt megalapozott a felperesnek a szabadságmegváltás megfizetésére, a táppénzkülönbözet kártérítés címén történő megtérítésére vonatkozó csatlakozó fellebbezése sem, mivel nem igazolta azt, hogy a kártérítésre vonatkozó jogszabályi feltételek fennállnak.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével az első fokon eljáró bíróság által megállapított tényállás alapján a keresetének megfelelően a megállapodás szerint kifizetett jutalom, szabadságmegváltás, valamint a táppénz hozzájárulás kamatokkal történő megfizetésére kötelezni az alperest. Másodlagosan az elsőfokú ítélet helybenhagyását, harmadlagosan a másodfokon eljáró bíróság új eljárásra és új határozat meghozatalára kötelezését kérte.

Az elsődleges kérelem vonatkozásában hangsúlyozta, hogy az Mt. 7. § (1) bekezdésben foglalt, a megállapodás eredményes megtámadásához vezető körülményeket bizonyította. A munkaszerződés pontjában foglalt kötelezettség mint amelynek megszegése rendkívüli felmondást alapoz meg, lényeges körülménynek minősül. Az alperes tudta, hogy a felperes lényeges körülménynek tartja a felek viszonylatában azt, hogy tudomása legyen a más irányú munkavégzésről. A felperes azonban azért nem tudott az alperes kötelezettségszegő magatartásáról, mert őt erről nem tájékoztatta. E mulasztása szándékos volt, és nem menti a munkaszerződés angol nyelvű változatának a másodfokú bíróság által elfogadott értelmezése sem. Egyrészt mert a munkaszerződés szerint tartalmi eltérés esetén a magyar nyelvű változat az irányadó, másrészt nem volt bizonyítás tárgya, hogy az alperes érti-e a magyar nyelvet, harmadrészt pedig az alperes azt is köteles lett volna bejelenteni, ha további jogviszony létesítésére készül. G.P. vallomása szerint pedig a felek között munkaszerződés megkötése is szóba került, és az alperes a részére ellenérték fejében, illetve reményében ténylegesen fejtett is ki tevékenységet.

Álláspontja szerint az alperes tevékenysége megalapozta volna a munkaviszony rendkívüli felmondás útján történő megszüntetését, bár a pernek nem volt tárgya ezen esetleges intézkedés jogszerűségének megítélése.

Bizonyította, hogy nem kötötte volna meg a megszüntető megállapodást az alperessel, illetve azt más tartalommal kötötte volna meg, ha tudomása van az alperes kötelezettségszegő magatartásáról.

Hivatkozása szerint a felperesnél bekövetkezett vagyoni kár

megtérítésére az alperes köteles. Magatartása ugyanis kifejezetten célzatos volt, hiszen azért nem hozta a felperes tudomására a másik jogviszonyát, mert okkal tartott attól, hogy rendkívüli felmondással szüntetik meg a munkaviszonyát.

A másodfokú bíróság a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltakat megsértve nem indokolta, hogy a szabadságmegváltás, valamint a táppénz hozzájárulás iránti igényt miért utasította el.

A másodlagos kérelme vonatkozásában visszautalt az elsőfokú ítéletben kifejtett jogi álláspontra.

A harmadlagos kérelem kapcsán előadta, hogy a jogerős ítélet olyan tényeken alapul, amelyek bizonyítása a megelőző eljárásban nem történt meg, illetőleg amelyek ellenkező tartalommal bizonyultak valónak: 1.) lényeges körülménynek minősül, hogy a felperesnek nem volt tudomása az alperes szerződésszegéséről; 2.) az alperes tisztában volt azzal, hogy az egyéb foglalkoztatása lényeges körülmény, és hogy az ő magatartása folytán nem tud erről a munkáltató; 3.) az alperes okozta a lényeges körülményben való tévedését, mivel nem tájékoztatta a felperest egyéb jogviszonyáról; 4.) egyértelmű, hogy amennyiben a szerződésszegésről a felperes tud, nem közös megegyezéssel szüntette volna meg a munkaviszonyt; 5.) az alperes által a munkáltatón kívül kifejtett egyéb tevékenység minősítése nem a felperes feladata; 6.) a munkaszerződésnek a magyar nyelvű változata az irányadó; 7.) a munkaszerződésben szereplő angol szöveg a jogerős ítélet megállapításával szemben a magyar nyelvűvel megegyező jelentésű.

A felperes súlyos szabálysértésnek minősítette, hogy a jogerős ítélet előzetes jogi értékelést tartalmaz egy, a per tárgyává nem tett kérdésben, vagyis hogy a felperes rendkívüli felmondása jogszerűnek minősült volna-e. Ugyanakkor „fikciót” tartalmaz, mely szerint a felperes az alperesi szerződésszegés tudatában is megkötötte volna a megállapodást.

A másodfokú bíróság a megtámadás jogszerűségének körében a per tárgyán túllépett, holott csak azt kellett volna vizsgálnia, hogy az alperes magatartásáról való tudomásszerzés a felperest indította volna-e arra, hogy ne, vagy ne ilyen tartalommal kösse meg a munkaviszony megszüntetésére irányuló megállapodást.

A kártérítési kereset elutasítása a Pp. 221. § (1) bekezdésébe ütközően jogszabálysértő volt.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

Hivatkozása szerint a felperes felülvizsgálati kérelme a bíróságok okszerű mérlegeléssel megállapított tényállásának felülmérlegelését célozza, amelyre a felülvizsgálat során nincs lehetőség a Pp. 270. § (2) bekezdése és a 275. § (1) bekezdés alapján.

Álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelem érdemben is megalapozatlan, miután az alperes a munkaviszonya alatt nem létesített olyan további munkaviszonyt vagy egyéb jogviszonyt, amely alapot adhatott volna a munkaviszony rendkívüli felmondással történő megszüntetésére, és alaptalan azon hivatkozás is, hogy

emiatt a megállapodás megkötésekor lényeges tényben tévedett. A megállapodás megkötésekor a munkavállalónak felrótt tevékenységek már nem léteztek, így azok a rendkívüli felmondást, valamint a megállapodás megtámadását sem alapozhatták meg.

Az alperes által korábban ellátott tevékenység - az Mt. 108. §-ára figyelemmel - nem minősült a munkáltató működésére és az alperes által végzett munkára kihatónak. Így a rendkívüli felmondásra alapot sem szolgáltatathatott, ezt helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság.

Az alperes tudattartalmának, magatartása szándékosságának, gondatlanságának megítélése szempontjából jelentősége van a munkaszerződés két nyelvi változata közötti tartalmi különbözőségnek, melyet a perben O. fordítással igazolt.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltak nemcsak jogalapjukat, hanem összegszerűségüket illetően is alaptalanok.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A másodfokú bíróság helyesen hangsúlyozta, hogy az Mt. 7. § (1) bekezdése szerint tévedésre történő hivatkozással a megállapodás érvényes megtámadásához nemcsak az szükséges, hogy a tévedés lényeges tényre, körülményre vonatkozzon, hanem az is, hogy a megállapodást kötő másik fél okozza e tévedést vagy azt felismerhesse. Azt is helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdés alapján a megállapodást megtámadó felperes nem bizonyította, hogy a tévedését az alperes okozta, vagy azt felismerhette.

A felperes a megtámadási keresetét arra alapozta, hogy a munkavállaló a munkaszerződés pontjában foglalt kötelezettségét megszegte, mely magatartása a munkaszerződés pontja alapján rendkívüli felmondási oknak minősül. E kötelezettségszegő magatartás ismeretében nem kötötte volna meg az alperessel a munkaviszony megszüntetés tárgyában a megállapodást. A sikeres megtámadáshoz a felperesnek nemcsak azt kellett bizonyítania, hogy fennállt-e az általa hivatkozott munkavállalói kötelezettségszegés, melyről a munkavállaló magatartása folytán nem tudott, hanem azt is, hogy a munkaviszonyt megszüntető megállapodás megkötésekor ez lényeges körülménynek minősült, és az erre vonatkozó munkáltatói tudomást illetően a munkavállaló megtévesztően járt el, vagy az erre vonatkozó munkáltatói tévedést felismerhette, továbbá e körülmény ismeretében a munkáltató nem kötötte volna meg a megtámadott megállapodást.

Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy ezen együttes feltételek mindegyikének fennálltát a felperes sikerrel a perben nem bizonyította. A munkaviszonyt megszüntető megállapodás megtámadásakor ugyanis nem annak van jelentősége, hogy a munkavállaló a munkáltató által lényegesnek tartott kötelezettségszegő magatartást illetően szándékosan mulasztott (vagyis nem jelentette be a munkaviszonyán kívül fennálló további

jogviszonyát), hanem annak, hogy e mulasztásának a munkaviszonya megszüntetésére volt-e kihatása, és ezt a kihatást a munkavállaló felismerhette-e. A munkáltató azonban ezen feltételeket kétséget kizáróan a perben nem bizonyította. Nem állapítható meg kétséget kizáróan ugyanis, hogy rendkívüli felmondással élt volna a kötelezettségszegés ismeretében, valamint az sem, hogy a munkavállaló tudata kiterjedt volna arra, hogy a munkaszerződés pontjába ütköző magatartás tanúsítására tekintettel a közös megegyezésre vonatkozó munkaviszony megszüntetési megállapodást vele a munkáltató nem kötné meg. Erre tekintettel sürgősségi volt annak vizsgálata, hogy a felperes által G.P. részére kifejtett tevékenység az pontban foglaltakat megszegő magatartás volt-e az alperes részéről, továbbá hogy erre hivatkozással a kiadott rendkívüli felmondás jogszerűnek minősült volna-e.

Minderre tekintettel a másodfokú bíróság az Mt. 7. § (1) bekezdés helyes értelmezésével állapította meg, hogy a felperes a megállapodást sikerrel tévedésre hivatkozással nem támadta meg, ezért az érvényes.

Az alperes alaptalanul sérelmezte a kártérítési keresetét elutasító jogerős ítéleti rendelkezést is. Csatlakozó fellebbezést e körben a Pp. 244. § (1) bekezdésére tekintettel nem terjeszthetett elő, miután az alperes fellebbezése csak a megállapodás érvénytelenségét megállapító elsőfokú ítéleti rendelkezés ellen irányult, ezért a szabadságmegváltás és a táppénz-hozzájárulás miatt felmerült kárigényt elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezés a Pp. 228. § (4) bekezdés alapján első fokon jogerőre emelkedett. A másodfokú bíróság azonban a felperes csatlakozó fellebbezését érdemben elbírálván a kárfelelősség elemeinek hiányára tekintettel hagyta helyben az elsőfokú ítéleti rendelkezést e körben. A Pp. 271. § a) pontja alapján azonban az első fokon jogerőre emelkedett ítéleti rendelkezéssel szemben felülvizsgálatnak nincs helye.

A másodfokú eljárásban olyan a döntés érdemére kiható lényeges eljárási szabálysértés nem volt megállapítható, amely a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását alapozta volna meg, ezért ezen felperesi indítvány megalapozatlan.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Kötelezte a pereszes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, míg a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés alapján a le nem rótt Itv. 50. § (1) bekezdésében megállapított mértékű felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2013. május 15.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Tallián Blanka s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelével: Nné tisztviselő

